

Motion till riksdagen 2009/10:Sk412

av Marie Engström m.fl. (v)

Några företagskattefrågor m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sänkta arbetsgivaravgifter.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sänkta egenavgifter.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sänkta arbetsgivaravgifter i soloföretag.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kreditering på skattekonto för satsning på forskning och utveckling i små och medelstora företag.¹
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om syftet med 3:12-reglerna.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om schablonbeskattning.

¹ Yrkandena 1–4 hänvisade till FiU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Vänsterpartiet tror inte att det är nödvändigt med stora skattesänkningar för att förbättra företagens situation. Däremot är vissa förbättringar och justeringar nödvändiga.

Vi vill också peka på vikten av att ha ett enhetligt likformigt regelsystem med få undantag som är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilde företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inläsningseffekter och en snedvriden konkurrens.

Skattesubventioner i samband med företagsstart

I debatten framförs ofta att det finns behov av skatteincitament i samband med start av företag eller i samband med expansion. Att stimulera nyföretagande är viktigt men måste också vägas mot de krav på affärsmässighet och överlevnad som en del av företagandet. Om behov finns kan vi dock tänka oss ett begränsat stöd i ett inledningsskede.

Skatteincitamentsutredningen har lagt fram ett betänkande (SOU 2009:33). Där föreslås två skatteincitament för att underlätta kapitalanskaffning i mindre företag. Åtgärderna är inriktade på olika faser i företagets utveckling. Det handlar bl.a. om skattereduktion för förvärv av aktier som ska ha tecknats vid bildande av bolag eller vid nyemission. Syftet är att förbättra möjligheterna för icke marknadsnoterade bolag att få tillgång till nytt eget kapital. Vissa krav ska ställas på att rörelse bedrivs men ingen avgränsning av vilka som kan få avdraget.

Det andra förslaget är ett avdrag på bolagsnivå, utdelningsavdrag och kan jämföras med tidigare Annullavdrag. Det gynnar företag som utvecklats så långt att man genererar vinster. Förslaget syftar till att öka intresset för finansiella investeringar i företag som förväntas lämna avkastning i framtiden.

Utredningen föreslår att en förändring skulle finansieras inom fåmansbolagsbeskattningen eller en höjning av bolagsskatten. Utredningen har också tittat på s.k. riskkapitalkonton och menar att det medför omfattande administration och kontroll. Man ifrågasätter om det finns något samhällsekonomiskt behov av skatteincitament för att fysiska personer ska spara inför företagsstart. Det är en intressant slutsats eftersom riskkapitalkonton kan jämföras med det danska systemet med etableringskonton, vilket ofta framhålls som förebild.

Vi avvaktar remisser. Dessutom finns redan i dag möjlighet att få skatteavdrag i ett inledningsskede. Man kan få avdrag mot inkomst av tjänst med högst 100 000 kronor per beskattningsår under fem år för underskott av aktiv nystartad näringsverksamhet. Det finns också möjlighet för ett nystartat företag att få uppskov i tre månader med att betala preliminär skatt på företagsinkomster.

Socialavgifter

När alliansregeringen tillträdde tog man bort den generella nedsättningen av arbetsgivaravgifterna som funnits sedan tidigare. Även om man inte kunnat påvisa en tydlig koppling mellan den tidigare nedsättningen och sysselsättningen kom de höjda arbetsgivaravgifterna att i första hand drabba mindre företag. Regeringen har istället valt att satsa på selektiva nedsättningar, bl.a. i olika åldersgrupper. Den typen av åtgärder är förenat med gränsdragningsproblem och kan dessutom öppna för skatteundandragande och ökat krångel. Det är också mycket dyra reformer för att uppnå ökad sysselsättning, vilket bl.a. Riksrevisionen har påtalat.

Regeringen har sänkt socialavgifterna för innevarande år. Vänsterpartiet gick emot den sänkningen i förra årets budgetmotion eftersom vi menade att det inte var en tillräckligt effektiv åtgärd för att öka sysselsättningen. Vänsterpartiet vidhåller den uppfattningen i samband med årets budgetmotion.

Däremot vill vi ha en rejäl satsning som får betydelse i första hand för mindre företag. Vi föreslår en reducering av arbetsgivaravgifterna med 5 procent på en lönesumma upp till 800 000 kronor. Det innebär att avdraget kan bli maximalt 40 000 kronor per år. Nettoeffekten av våra förslag innebär att ett företag med en årslönesumma upp till maximalt 800 000 kronor kan få en sänkning av arbetsgivaravgifterna med 32 000 kronor per år jämfört med regeringens förslag. Vad som ovan anförs om sänkta arbetsgivaravgifter bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

När det gäller egenavgifter för enskilda näringsidkare och handelsbolag vill vi utvidga regeringens förslag till att omfatta alla och inte begränsa till vissa åldersgrupper. Vi vill dessutom höja ambitionsnivån och föreslår att egenavgifterna ska minska med 7,5 procentenheter, dock högst 15 000 kronor per år. En förutsättning ska vara att överskottet av näringsverksamhet uppgår till 40 000 kronor.

Nettoeffekten av vårt förslag innebär att en egenföretagare får en nedsättning med ytterligare 3 000 kronor per år jämfört med regeringens förslag. Det förutsätter att villkoren är uppfyllda. Vad som ovan anförs om sänkta egenavgifter bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Sänkta socialavgifter i s.k. soloföretag

Vänsterpartiet har i flera år drivit kravet om en nedsättning på arbetsgivaravgifterna i s.k. soloföretag. Syftet är att öka viljan att anställa. Det har visat sig att det största motståndet att anställa finns hos just de företagare som inte tidigare har någon anställd. Vi föreslår därför en sänkning av arbetsgivaravgiften för soloföretagare till 10,21 procent vid en nyanställning. Reduceringen avser den först anställda. När alliansregeringen tillträdde valde man att ta bort förslag till en sådan åtgärd som vi var beredda att genomföra. Eftersom förslaget dessutom är kopplat till en direkt handling (nyanställning) blir det mycket mer träffsäkert än många av regeringens förslag. Vad som ovan an-

Fel! Okänt namn på

förs om sänkta arbetsgivaravgifter i soloföretag bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Forskning och utveckling (FoU)

Forskning och utveckling är avgörande för framtida satsningar för att utveckla t.ex. miljö- och energiteknik. Det behövs ökade resurser till alla delar inom FoU, från grundforskning till utveckling av produkter och tjänster. Inom ramen för Vinnova har små och medelstora företag under några år kunnat få bidrag till behovsidentifiering av, förstudier till och genomförande av FoU-projekt. Intresset har varit mycket stort och indikerar att här behövs ytterligare insatser.

Vi vill därför utöka möjligheterna genom kreditering på skattekonto. Stödet ska avse högst 35 procent av företagets kostnader upp till ett tak på 2,8 miljoner kronor. Alla företag med upp till 250 anställda ska omfattas. Den här typen av system är inte ovanligt i andra länder. Vårt grannland Norge har ett sådant skatteavdrag sedan några år tillbaka. Medel finns avsatta i Vänsterpartiets budgetmotion för 2010 för en ökad satsning på forskning inom små och medelstora företag. Vad som ovan anförs om kreditering på skattekonto för satsning på FoU i små och medelstora företag bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3:12-regler m.m.

Vänsterpartiet har medverkat till att 3:12-reglerna, som gäller beskattning av utdelningar och kapitalvinster från fåmansföretag till delägare, reformerats. Reglerna tillkom i och med 1990 års skattereform med syftet att förvärvsinkomster ska beskattas lika oavsett om de kommer från ett lönearbete eller från arbetsinsats i ett eget aktiebolag.

Efter reformeringen 2006 beskattades vid utdelningar kapitaldelen med 20 procent upp till en viss nivå som bestäms schablonmässigt med hänsyn till företagets egna kapital och utbetalda löner. Därutöver sker beskattning progressivt i tjänst. Om delägaren i stället sålde aktier beskattades vinst som ryms inom ett sparutrymme med 20 procent. Utöver det utrymme beskattades vinsten i tjänst (upp till 100 basbelopp) och därutöver i kapital med 30 procent.

Därefter har vissa justeringar gjorts, bl.a. höjt schablonbelopp i förenklingsregeln och förändringar i löneunderlagsregeln. Dessutom har den hälftendelning som togs bort 2006 mellan inkomstlagen tjänst och kapital av kapitalvinster på kvalificerade andelar återinförts övergångsvis för åren 2007, 2008 och 2009.

Under år 2009 genomfördes ytterligare sänkning av löneuttagskravet samt en höjning av schablonbeloppet. Vi såg det som en positiv åtgärd.

Regelverket får ibland kritik för att vara krångligt. Syftet är dock att förhindra att det som ska betraktas som tjänsteinkomster omvandlas till kapi-

Fel! Okänt namn på

talinkomster. Vänsterpartiet tycker att det syftet är viktigt och måste upprätthållas. Om möjligt ska förenklningar genomföras. En höjning av schablonbeloppet som regeringen nu genomfört är en sådan åtgärd. Samtidigt är det viktigt att olika organisationsformer behandlas så likvärdigt som möjligt skattemässigt. En översyn kan vara nödvändig. Vad som ovan anförs om syftet med 3:12-regler bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Förenklad skatt – schablonbeskattning

Vänsterpartiet har i flera sammanhang tagit upp frågan om att införa en schablonskatt. Vi menar att detta kan vara en viktig del i förenklingsarbetet eftersom det skulle underlätta såväl skattemyndigheternas arbete som för den enskilde företagaren. Vi skulle dessutom få ett system som på ett effektivt sätt skulle förhindra skatteundandragande. Skatteverket har i rapporter skisserat hur schablonbeskattning ska kunna användas.

Schablonbeskattning lämpar sig bäst i kontantbranscher som t.ex. restaurang-, frisör- eller taxibranscherna. Vi kan tänka oss att i ett första steg genomföra försök i en eller flera branscher. En övergång till schablonbeskattning bör främst vara ett frivilligt val och möjligheten att använda konventionell beskattning ska kunna finnas kvar. Det finns förebilder från andra europeiska länder där man genomfört förändringar med gott resultat.

Det finns invändningar mot att en schablon inkräktar på kravet om rättvis beskattning och innebär mindre exakthet för den enskilde. Vissa menar att rättstryggheten kan sättas ur spel. Man bör vara medveten om att en schablon i sig innebär att träffsäkerheten blir mindre exakt. Vi menar att det vägs upp av andra positiva effekter såsom enkelhet och möjlighet att minska fusk. Vad som ovan anförts om schablonbeskattning bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 3 oktober 2009

Marie Engström (v)

Kent Persson (v)

Gunilla Wahlén (v)